

<b>METODOLOGIJA IZRADE ZAVRŠNOG RADA MA</b>				
<b>Naziv predmeta:</b>	<b>Šifra predmeta</b>	<b>Status predmeta</b>	<b>Semestar</b>	<b>Broj ECTS kredita</b>
	Nema	Obavezni	3	3
				2P

**Studijski programi za koje se organizuje:** SP SLIKARSTVO, SP GRAFIČKI DIZAJN, SP VAJARSTVO  
Akademski master studijski program, Fakultet likovnih umjetnosti Cetinje

**Uslovjenost drugim predmetima:** Nema uslovjenosti za prijavljivanje i slušanje predmeta.

**Ciljevi izučavanja predmeta:**

Opšti cilj predmeta je da studente upozna sa metodologijom i tehnikom pisanja stručnog rada u kontekstu akademskih master studija u oblasti likovnih umjetnosti. Posebni ciljevi predmeta su da se studenti upoznaju sa pojmom i teorijama o metodologiji i tehnikama pisanja stručnog rada i da se obuče da primjenjuju odgovarajuće metodologije i tehnike stručnog rada.

**Ishodi učenja:**

- Formuliše predlog teme završnog rada i izradi pisanu eksplikaciju koja je dio master umjetničkog projekta.
- Razvije kritičko-istraživački odnos prema određenoj temi ili problemu.
- Pokaže sposobnost za verbalnu i pisanu analizu i tumačenje upotrijebljenih metoda umjetničkog istraživanja.
- Vrednuje sopstveni rad u odnosu na kritičko teorijski okvir savremene umjetnosti.

**Ime i prezime nastavnika i saradnika:** doc.mr. Marko Markovic

**Metod nastave i savladanja gradiva:** Predavanja, usmene debate, pismena analiza.

**Plan i program rada:**

nedjelja	
I	Metodologija naučnog i teorijskog rada
II	Odnos metoda i tehnika naučnog istraživanja
III	Istorijat naučnog i teorijskog rada u umjetnosti
IV	Struktura teksta
V	Izbor teme završnog rada i prijava teme
VI	Stil i forma stručnog rada
VII	Djelovi štampanog rada
VIII	Sadržaj stručnog rada
IX	Oblici navođenja izvora u stručnom radu
X	Citati
XI	Podbeležke
XII	Spisak literature
XIII	Primjena računara
XIV	Korišćenje biblioteke
XV	Predaja ispitnog zadatka / seminarski rad

**Opterećenje studenata:**

<u>Nedjeljno</u>	<u>U toku semestra</u>
<p><b>3 kredita x 40/30 = 4 sata</b></p> <p><b>Struktura:</b></p> <p>2sata predavanja  2 sata samostalnog rada,  uključujući konsultacije</p>	<p><b>Nastava i završni ispit:</b> 4 sata x 16 = <b>64 sata</b></p> <p><b>Neophodne pripreme</b> prije početka semestra (administracija, upis, ovjera)  2 x (8 sati) = <b>16 sati</b></p> <p><b>Ukupno opterećenje za predmet</b> <b>3x30 = 90 sati</b></p> <p><b>Dopunski rad</b> za pripremu ispita u popravnom ispitnom roku, uključujući i polaganje popravnog ispita <u>od 0 do 20 sati</u>  (preostalo vrijeme od prve dvije stavke do ukupnog opterećenja za predmeti)</p> <p><b>Struktura opterećenja:</b>  64 sata (Nastava)+16 sati (Priprema) + 20 sati (Dopunski rad)</p>

**Obaveze studenata:** Studenti su obavezni da redovno pohađaju nastavu, aktivno učestvuju u razgovoru i dijalogu, blagovremeno pripreme i predaju seminarски рад.

**Literatura:** Nikola Milosavljević, Osnovi naučno istraživačkog rada, Beograd, 1989. Miško Šuvaković, Status i funkcije torije umetnosti, Prologmena za analitičku estetiku, Novi Sad, 1995; Dragan Šobajic, Kako se piše stručni rad, FMU Beograd, 2007; Šuvaković, Miško: Teorija umetnika, u Diskurzivna analiza, Beograd, Univerzitet umetnosti, 2006. Dragićevic Šešić, Milena: Umetnost i alternativa, Beograd, FDU, 1992. Likovne Sveske 1-9, Beograd, Univerzitet umetnosti, Vladimir Vukićević "Mišljenje i viđenje" FLU, UCG 2007

**Oblici provjere znanja i ocjenjivanje:** Prisustvo nastavi (10), aktivnost na času (10), seminarски рад (30), završni ispit (50)

Prelazna ocjena se dobija ako se kumulativno sakupi najmanje 50 poena

**Ocjene:** A (90-100); B (80-90); C (70-80); D (60-70); E (50-60)

**Ime i prezime nastavnika koji je pripremio podatke:** doc. mr Marko Marković

Naziv predmeta: BREND MENADŽMENT				
Šifra predmeta	Status predmeta	Semestar	Broj ECTS kredita	Fond časova
	Obavezан	3	6	2P+2V
<b>Studijski programi za koje se organizuje:</b> SP Poslovna ekonomija, modul MENADŽMENTI MARKETING, Akademske magistarske studije Ekonomskog fakulteta SP Grafički Dizajn, Akademske magistarske studije Fakulteta likovnih umjetnosti Cetinje				
<b>Uslovljenost drugim predmetima:</b> Nema uslova za prijavljivanje i slušanje predmeta				
<b>Ciljevi izučavanja predmeta:</b> Upravljanje brendovima ( <i>brend menadžment</i> ) predstavlja jednu od glavnih preokupacija i sfera interesovanja savremenog marketinga i menadžmenta. Osnovni cilj predmeta je da obrazuje studente da, u uslovima savremene tržišne privrede, efektivno i efikasno upravljaju izgradnjom brenda i njegovim pozicioniranjem na tržištu, te da na taj način doprinesu ostvarenju misije, ciljeva i strategije preduzeća. Cilj predmeta je, dakle, ovladavanje studenata principima, logikom i vještina brend menadžmenta, koji, bez sumnje, predstavlja jednu od najaktuelnijih oblasti savremenog marketing menadžmenta. Otuda, pored teorijskih objašnjenja koncepta brend menadžmenta, disciplina obuhvata problematiku analize identitetskih i percepcijskih obilježja i osobnosti brenda u procesu njegovog profilisanja i pozicioniranja, te kreiranje optimalnih strategijskih odgovora za dugoročno upravljanje brendom i njegovom vrijednošću, sa krajnjim ciljem da se brend vremenom usmjeri sa nacionalnog na globalno područje.				
Kreirati uspješan brend, koji može da se sa vodećim svjetskim brendovima ravnopravno uključi u borbu za potrošače, na domaćem tržištu, ali i na drugim tržištima, postaje ključ uspeha savremenog poslovanja. Stoga je namjera predmeta da se, kroz teorijsku osnovu i praktične dokaze, pokaže da je brend jedna od najvrijednijih imovina savremenih kompanija. Krajnji cilj je ovladavanje studenata principima, logikom i vještina savremenog brend menadžmenta, odnosno nastojanje da se studenti osposobe da, na bazi stečenih znanja i vještina, primijene u kompanijama (organizacijama) dugoročno održivu strategiju izgradnje uspješnih (»moćnih«) brendova.				
<b>Ime i prezime nastavnika i saradnika:</b> Doc. dr Boban Melović				
<b>Metod nastave i savladanja gradiva:</b> Eksplikacije teorijskih postulata, seminarski rad, praktični rad, studije slučajeva ( <i>case study</i> ), debate, diskusije na časovima, konsultacije i sl.				
<b>PLAN RADA</b>				
<b>Nedjelja i datum</b>		Naziv metodskih jedinica za predavanja(P), vježbe (V) i ostale nastavne sadržaje (O); Planirani oblik provjere znanja (Pz)		
<b>Pripremna nedjelja</b>		Upoznavanje, priprema i upis semestra.		
<b>I</b>	<b>P/V</b>	Koncepcionsko određenje brenda i brend menadžmenta; Marketinški značaj brenda i brend menadžmenta		
<b>II</b>	<b>P/V</b>	Veza između savremenog potrošača i brenda; Izazovi brendiranja u XXI vijeku		
<b>III</b>	<b>P/V</b>	Kreiranje osnovnih vrijednosti brenda i strategija pozicioniranja		
<b>IV</b>	<b>P/V</b>	Identitetska obilježja i osobnosti brenda		
<b>V</b>	<b>P/V</b>	Arhitektura brenda		
<b>VI</b>	<b>P/V</b>	Interna implementacija brend menadžment pristupa		
<b>VII</b>	<b>P/V</b>	Eksterna implementacija brend menadžment pristupa		
<b>VIII</b>	<b>P/V</b>	Percepcionska obilježja i osobnosti brenda		
<b>IX</b>	<b>P/V</b>	Profilisanje i pozicioniranje brenda; Strategijske alternative razvoja brenda; <i>Kolokvijum</i>		
<b>X</b>	<b>P/V</b>	Dizajniranje i implementacija strategije brendiranja; Portfolio multi-brendova; Brend menadžment i biznis modeli		
<b>XI</b>	<b>P/V</b>	Upravljanje strukturom brenda; Strategija proizvoda, cijene, kanala prodaje i brendiranje; Ekstenzija brenda;		
<b>XII</b>	<b>P/V</b>	Upravljanje promocijom brenda; Komuniciranje vrijednosti brenda; Emocionalno brendiranje ( <i>brend sense</i> )		

<b>XIII</b>	<b>P/V</b>	Upravljanje vrijednošću brenda; Mjerenje vrijednosti brenda; Upravljanje brendom tokom vremena – dugoročno održavanje brenda		
<b>XIV</b>	<b>P/V</b>	Trgovinska marka i brend u sektoru usluga; Brendiranje područja (destinacija) <i>Popravni kolokvijum</i>		
<b>XV</b>	<b>P/V</b>	Nacionalno i globalno usmjerenje brendova; Odnos između domaćih i stranih brendova; Brend menadžment u praksi – slučajevi najbolje prakse u brendiranju ( <i>case study</i> analiza)		
<b>XVI</b>		<b>Završni ispit</b>		
<b>XVII</b>		<i>Ovjera semestra i upis ocjena</i>		
<b>XVIII</b>	<b>Popravni ispitni rok</b>			
<b>Obaveze studenta u toku nastave:</b> Studenti su obavezni da redovno prisustvuju nastavi i rade planirane kolokvijume, eseje, seminarske i praktične radove				
<b>Konsultacije:</b> Poslije časova predavanja i u zvaničnim terminima konsultacija objavljenim na sajtu fakulteta.				
<b>Kontakt:</b> <a href="mailto:bobanm@ac.me">bobanm@ac.me</a> ;				
<b>Opterećenje studenta u časovima:</b>				
<b>Struktura:</b> Predavanja: 2 časa Vježbe: 2 časa Samostalan rad uključujući i konsultacije: 5 sati	<b>Nedjeljno</b>  <b>6 kredita x 40/30 = 8 sati</b>	U semestru  Nastava i završni ispit: (8 sati) x 16 = 128 sati Neophodna priprema prije početka semestra (administracija, upis, ovjera): 2 x (8 sati) = 16 sati Ukupno opterećenje za predmet: 6 x 30 = 180 sati  Dopunski rad za pripremu ispita u popravnom ispitnom roku, uključujući i polaganje popravnog ispita od 0 - 30 sati. Struktura opterećenja: 128 sati (nastava) + 16 sati (priprema) + 30 sati (dopunski rad)		
<b>Literatura:</b>				
<ul style="list-style-type: none"> <li>▪ Keller K. L., <i>Strategic Brand Management - Building, Measuring and Managing Brand Equity</i>, 4th Edition, Pearson, Global Edition, England, 2013.</li> <li>▪ Kapferer, J. N., <i>The New Strategic Brand Management - Advanced insights and strategic thinking</i>, Kogan Page Limited, London, 2012</li> <li>▪ Keller K. L., <i>Slučajevi najbolje prakse u brendiranju - lekcije od najjačih svjetskih brendova</i>, Mass Media International, 2010</li> <li>▪ Clifton R., i saradnici, <i>Brands and branding</i>, Bloomberg Press, New York, 2010</li> <li>▪ Veljković S., <i>Brend menadžment u savremenim tržišnim uslovima</i>, CID, Ekonomski fakultet Beograd, 2010</li> <li>▪ Keller K. L., Aperia T., Georgson M., <i>Strategic Brand Management</i>, Pearson Education, Harlow, UK, 2008</li> <li>▪ Rakita B., Mitrović I., <i>Brend menadžment</i>, Savremena administracija, Beograd, 2007</li> <li>▪ Kotler Ph., Keller K. L., <i>Marketing menadžment</i>, 12. izdanje, prevod, Data status, Beograd, 2006</li> <li>▪ Pavlek Z., <i>Branding – kako izgraditi najbolju marku</i>, MEP Consult, Zagreb, 2008</li> <li>▪ Vranešević T., <i>Upravljanje markama – Brand management</i>, Accent, Zagreb, 2007</li> <li>▪ Lindstrom M., <i>Brand sense – Gradenje moćnih brendova pomoći čula dodira, ukusa, mirisa, vida i sluha</i>, Mass Media International, Beograd, 2007</li> <li>▪ Gobe M., <i>Emocionalno brendiranje</i>, Mass Media International, Beograd, 2006</li> </ul>				
<b>Oblici provjere znanja i ocjenjivanje:</b>				
<b>Struktura ocjene formira se na bazi sljedećih elemenata:</b>				
<ol style="list-style-type: none"> <li>1. Pismeni dio ispita - kolokvijum (40 poena)</li> <li>2. Seminarski rad sa prezentacijom (10 poena)</li> <li>3. Brend vježba – projektat (10 poena)</li> <li>4. <u>Završni dio ispita</u> (40 poena)</li> </ol>				
<b>Ukupno 100 poena</b>				
Da bi položio ispit student treba da prikupi kumulativno <b>minimum 50 poena</b> kroz ponuđene oblike aktivnosti.				

**Očekivani ishodi učenja:**

Nakon što student položi ovaj ispit, biće u mogućnosti da:

- Ovlada ključnim kategorijama brend menadžmenta, identificujući marketinški značaj brenda;
- Objasnji vezu između savremenog potrošača i brenda;
- Ukaže na način kreiranja ključnih vrijednosti brenda i njegovog pozicioniranja (na primjeru konkretnog preduzeća/proizvoda);
- Govori o identitetskim obilježjima i osobenostima brenda, kao i da objasni arhitekturu brenda;
- Objasnji internu i eksternu implementaciju brend menadžment pristupa, na primjeru konkretnog preduzeća;
- Samostalno ili u grupi kritički analizira strategijske alternative razvoja brenda, te da ukaže na specifičnosti pojedinih područja brendiranja;
- Razvije strategiju upravljanja proizvodom, cijenom, kanalima prodaje i promocije brenda;

**Napomena:**

*Dodatne informacije o predmetu:* Dodatne informacije se mogu dobiti kod predmetnog nastavnika ili putem maila [bobanm@ac.me](mailto:bobanm@ac.me)

*Ime i prezime nastavnika koji je pripremio podatke:* Doc. dr Boban Melović

		Naziv predmeta:	Dizajn i društvo MA		
Šifra predmeta	Status predmeta	Semestar	Broj ECTS kredita	Fond časova	
-	Obavezni	3	3	2P+1V	

<b>Studijski programi za koje se organizuje:</b> SP Grafički dizajn Akademске magistarske studije Fakulteta likovnih umjetnosti Cetinje (studije traju 4 semestra, 120 ECTS kredita).
<b>Uslovjenost drugim predmetima:</b> Nema uslovjenosti.
<b>Ciljevi izučavanja predmeta:</b> Sistemska analiza odabralih primjera iz istorije i savremene dizajnerske prakse, umjetnosti i kulture u sociološkoj perspektivi. Studenti se upoznaju s nekim od ključnih koncepta koji su važni za razumijevanje modernosti u cijelini i dizajna kao nužnosti modernog društva. Rad je koncipiran kao interdisciplinarni, teoretski i praktični, otvoren ka različitim oblastima čime se nastoje povećati kognitivne i analitičke sposobnosti studenata za razumijevanje dizajna u njegovim različitim manifestacijama.
<b>Ishodi učenja:</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>- Analizira uslovjenost dizajnerskih praksi fenomenima savremenog društva</li> <li>- Definiše dizajnerski projektni zadatak u kontekstu specifičnih društvenih okolnosti</li> <li>- Procjenjuje dizajn sa aspekta održivosti i socijalne odgovornosti</li> <li>- Učestvuje u kompleksnom interdisciplinarnom timskom radu kao odgovorni i samostalni član tima</li> </ul>
<b>Ime i prezime nastavnika i saradnika:</b> prof. mr Lazar Pejović - nastavnik, mr Sandra Đurović - saradnik
<b>Metod nastave i savladanja gradiva:</b> Predavanja, vježbe, debate, konsultacije, priprema projekta.

<b>Plan i program rada:</b>	
nedjelja	
I	Uvod u sadržaj predmeta
	<i>Dizajn i društvo</i>
II	Društvena odgovornost u dizajnerskim praksama
III	Dizajn kao instrument društvenog aktivizma i političke borbe
IV	Dizajn i pitanja identiteta i rodnih prava
V	Dizajn interakcija
VI	<b>Spekulativni dizajn</b>
	<i>Održivi dizajn</i>
VII	Koncepti održivosti u dizajnu
VIII	Održivost i funkcionalizam – green design
IX	Promovisanje koncepta održivosti
X	Prezentacija i usvajanje predloga studentskog projekta
	<i>Dizajn u interdisciplinarnim praksama</i>
XI	Analiza interdisciplinarnog dizajnerskog projekta – arhitektura
XII	Analiza interdisciplinarnog dizajnerskog projekta – umjetničke manifestacije
XIII	Analiza interdisciplinarnog dizajnerskog projekta – socijalna politika
	<i>Studentski Projekat</i>
XIV	Rad na projektu, analize, debate
XV	Rad na projektu, analize, debate

<b>Opterećenje studenata:</b>	
<b>3 kredita x 40/30 = 4 sata</b> <b>Struktura:</b> Predavanja: 2 časa Vježbe: 1 čas Samostalni rad uključujući i konsultacije: 1 sat i 45 min	<b>U toku semestra</b> <b>Nastava i završni ispit:</b> $(4 \text{ sata}) \times 16 = 64 \text{ sata}$ <b>Neophodne pripreme</b> prije početka semestra (administracija, upis, ovjera) $2 \times (4 \text{ sata}) = 8 \text{ sati}$ <b>Ukupno opterećenje za predmet</b> $3 \times 30 = 90 \text{ sati}$ <b>Dopunski rad</b> za pripremu ispita u popravnom ispitnom roku, uključujući i polaganje popravnog ispita <u>od 0 do 24 sata</u> (preostalo vrijeme od prve dvije stavke do ukupnog opterećenja za predmeti) <b>Struktura opterećenja:</b> 64 sata (Nastava) + 8 sati (Priprema) + 18 sata (Dopunski rad)

<b>Obaveze studenata:</b> Svaki student je obvezan da redovno pohađa nastavu, kroz procesni rad i uz konsultacije realizuje sve predviđene vježbe, učestvuje u debatama i pripremi projekat i prezentaciju na kraju semestra.
---

**Konsultacije:**

**Literatura:** „CAUSE AND EFFECT: VISUALIZING SUSTAINABILITY“ *R. Klanten, S. Ehmann, S. Bohle*, Die Gestalten Verlag, 2012, „DESIGN ACTIVISM:BEAUTIFUL STRANGENESS FOR A SUSTAINABLE WORLD“ *Alastair Fuad-Luke*, Earthscan, 2009, „SUSTAINABLE BY DESIGN“ *U. Tischner*, Greenleaf, „JUST DESIGN: SOCIALLY CONSCIOUS DESIGN FOR CRITICAL CAUSES“ *Christopher Simmons*, Nortlight, 2011, „DESIGN FOR SOCIAL CHANGE: STRATEGIES FOR COMMUNITY – BASED GRAPHIC DESIGN“ *Andrew Shea*, Princeton Architectural Press, 2012, „DESIRING PRACTICES: ARCHITECTURE, GENDER AND THE INTERDISCIPLINARY“ *K. Ruedi, S. Wigglesworth*, Black Dog Publishing Limited, London 1996, “GREEN DESIGN: CREATIVE SUSTAINABLE DESIGN FOR THE TWENTY – FIRST CENTURY“ *Marcus Fairs*, North Atlantic Books, 2009

**Oblici provjere znanja i ocjenjivanje:**

10 poena – Prisustvo i aktivnost na nastavi  
20 poena – Aktivnost i učešće u debatama  
30 poena – Projekat  
40 poena – 2 Kolokvijuma

Prelazna ocjena se dobija ako se sakupi najmanje 50 poena

**Ocjene:** A (90-100); B (80-90); C (70-80); D (60-70); E (50-60)

<b>Ime i prezime nastavnika koji je pripremio podatke:</b> prof. mr Lazar Pejović
---

<b>Dodatne informacije o predmetu:</b>
--

<b>DIZAJNERSKI ISTRAŽIVAČKI PROJEKAT MA</b>				
<b>Šifra predmeta</b>	<b>Naziv predmeta:</b>	<b>Status predmeta</b>	<b>Semestar</b>	<b>Broj ECTS kredita</b>
-	Obavezni	3	9	2P+3V

**Studijski programi za koje se organizuje:** SP Grafički dizajn

Akademске magistarske studije Fakulteta likovnih umjetnosti Cetinje (studije traju 4 semestra, 120 ECTS kredita).

**Uslovjenost drugim predmetima:** Nema uslovjenosti.

**Ciljevi izučavanja predmeta:** Cilj nastave je ospoznavanje studenta za samostalno interdisciplinarno dizajnersko istraživanje u oblasti dizajna iz koje će raditi završni rad. Rad podrazumijeva sprovođenje dva konkretna istraživačka projekta čija se metodologija i ciljevi usmjeravaju i prate kroz intezivnu komunikaciju unutar grupe studenata i nastavnika, kroz analize, debate, prezentacije, rad na terenu i saradnju sa privrednim i institucionalnim subjektima.

**Ishodi učenja:**

- Analizira i vrednuje savremene dizajnerske prakse na osnovu istraživanja iz određene dizajnerske oblasti.
- Sprovodi kompleksno interdisciplinarno istraživanje u nesrodnim oblastima koje zahtijeva konkretni dizajnerski projekt.
- Demonstrira komunikacione vještine i stručne kompetencije prema svim subjektima u dizajnerskom produkcionom okviru.
- Koordinira složeni dizajnerski projekt.

**Ime i prezime nastavnika i saradnika:** nastavnik i saradnik sa SP

**Metod nastave i savladanja gradiva:** Frontalna predavanja; praktični individualnom procesni rad – vježbe; usmene debate; seminarji. Neki segmenti nastave tj. procesnih vježbi mogu biti organizovani kroz radionice ili kao kolokvijum.

**Plan i program rada:** p – predavanja; k – kolokvijum; v – vježbe/zadaci; e – eseji

nedjelja	
I	Uvod u sadržaj predmeta i projektnih zadataka <i>Metode istraživanja</i>
II	<i>Metode istraživanja u dizajnu</i>
III	<i>Metode istraživanja u dizajnu – analiza primjera</i>
IV	<i>Metode istraživanja u dizajnu – analiza primjera</i> <i>Analiza primjera</i>
V	<i>k - Analiza srodnih projekata u odnosu na individualnu oblast i temu</i>
VI	<i>k - Analiza srodnih projekata u odnosu na individualnu oblast i temu</i>
VII	<i>k - Analiza srodnih projekata u odnosu na individualnu oblast i temu</i> <i>Projekat1</i>
VIII	Razrada projektnog koncepta 1
IX	Razrada projektnog koncepta 1
X	Razrada projektnog koncepta 1 – presjek stanja
XI	<i>Prezentacija, analiza i ocjena Projekta 1</i> <i>Projekat 2</i>
XII	Razrada projektnog koncepta 2
XIII	Razrada projektnog koncepta 2
XIV	Razrada projektnog koncepta 2 – presjek stanja
XV	<i>Prezentacija, analiza i ocjena Projekta 2 / Evaluacija rada u semestru</i>

**Opterećenje studenata:**

<p><b>Nedjeljno</b></p> <p><b>9 kredita x 40/30 = 12 sati</b></p> <p><b>Struktura:</b></p> <p>Predavanja: 2 časa Vježbe: 3 časa Samostalan rad uključujući i konsultacije: 8 sati i 15 min</p>	<p><b>U toku semestra</b></p> <p><b>Nastava i završni ispit:</b> 12 sati x 16 = <b>192 sata</b> <b>Neophodne pripreme</b> prije početka semestra (administracija, upis, ovjera) 2 x (12 sati) = <b>24 sata</b></p> <p><b>Ukupno opterećenje za predmet</b> 9x30 = <b>270 sati</b></p> <p><b>Dopunski rad</b> za pripremu ispita u popravnom ispitnom roku, uključujući i polaganje popravnog ispita <u>od 0 do 54 sati</u> (preostalo vrijeme od prve dvije stavke do ukupnog opterećenja za predmeti)</p> <p><b>Struktura opterećenja:</b> 192 sata (Nastava) + 24 sata (Priprema) + 54 sata (Dopunski rad)</p>
--	--

<b>Obaveze studenata:</b> Svaki student je obvezan da redovno pohađa nastavu, kroz procesni rad i uz konsultacije realizuje sve predviđene vježbe i pripremi prezentaciju na kraju semestra.
--

<b>Konsultacije:</b>
----------------------

<b>Literatura:</b> Individualni spisak literature u odnosu na zadatu oblast/temu, Gomez-Palacio, Bryony & Armin Vit: <i>Graphic Design, Referenced: A Visual Guide to the Language, Applications, and History of Graphic Design</i> , Rockport, 2011; Nancy Skolos and Thomas Wedell: <i>Graphic Design Process: From Problem to Solution 20 Case Studies</i> , Laurence King Publishing, 2012; Ellen Lupton: <i>Graphic Design Thinking (Design Briefs)</i> , Princeton Architectural Press, 2011; Jennifer Visocky O'Grady, Ken Visocky O'Grady: <i>A Designer's Research Manual..</i> , Rockport,2009; Umberto Eko: <i>Kako se piše diplomski rad</i> , Narodna knjiga, Beograd, 2000.
---

<b>Oblici provjere znanja i ocjenjivanje:</b>
10 bodova - Redovnost pohađanja nastave i aktivnost na nastavi
30 bodova – Kolokvijum / Esej
30 bodova – Projekat 1
30 bodova – Projekat 2
<i>Prelazna ocjena se dobija ako se sakupi 50 poena.</i>

<b>Ocjene:</b> A (90-100); B (80-90); C (70-80); D (60-70); E (50-60)
<b>Ime i prezime nastavnika koji je pripremio podatke:</b> prof. mr Ana Matić
<b>Dodatne informacije o predmetu:</b> Tokom ovog semestra, kroz jedan od projektnih zadataka, student započinje rad na istraživanju magistarske teze.

<b>Umjetnički sistem I tržište MA</b>				
<b>Naziv predmeta:</b>	<b>Šifra predmeta</b>	<b>Status predmeta</b>	<b>Semestar</b>	<b>Broj ECTS kredita</b>
-	Izborni	3	3	2P

<b>Studijski programi za koje se organizuje:</b> SP Slikarstvo, SP Vajarstvo Akademске magistarske studije Fakulteta likovnih umjetnosti Cetinje (studije traju 4 semestra, 120 ECTS kredita).
<b>Uslovjenost drugim predmetima:</b> Nema uslovjenosti.
<b>Ciljevi izučavanja predmeta:</b> Upoznavanje studenta sa socialnim i ekonomskim faktorima koji uobličavaju savremeni sistem umjetničkih teorija i praksi, društvene percepcije umjetnosti i umjetničko tržište. Kroz predavanja, analize, seminare i praktičan rad student se osposobljava da stečeno znanje primijeni u konceptualizaciji, produkciji, promociji i plasmanu sopstvenog umjetničkog rada.
<b>Ishodi učenja:</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>- Razumije mehanizme formiranja društvene percepcije umjetnosti i primjenjuje ih u sopstvenom radu.</li> <li>- Prezentira sopstveni umjetnički rad adekvatno konkretnom komunikacionom kanalu i ciljnoj grupi.</li> <li>- Razumije procese stvaranja vrijednosti umjetničkog djela u sistemu umjetničkog tržišta</li> <li>- Komunicira na profesionalnom nivou sa svim rellevantnim subjektima u sistemu umjetnosti.</li> </ul>
<b>Ime i prezime nastavnika i saradnika:</b>
<b>Metod nastave i savladanja gradiva:</b> Predavanja, debate, konsultacije. Priprema jednog seminarinskog rada iz oblasti sadržaja predmeta.

<b>Plan i program rada:</b>	
nedjelja	
	<i>Umjetnost i društvo</i>
I	Uvod u sadržaj predmeta i metodologiju rada
II	Umjetnički sistem kao socio-ekonomska i institucionalna mreža
III	Afirmacija umjetnosti: prepoznavanje, verifikacija, institucionalizacija
IV	Deinstitucionalizacija umjetnosti u savremenom društvu
V	Teorije umjetničkog centra i cirkulacija simbola
VI	Ideologija prostora umjetnosti (art space) i iskustva umjetnosti (art experience)
VII	Umjetnost i vizuelna kultura: masovni mediji, tehnologija, virtuelni prostor
VIII	<b>kolokvijum</b>
	<i>Umjetnički sistem</i>
IX	Stvaranje vrijednosti umjetničkog proizvoda - Art value chain
X	Art marketing: savremeni modeli i kanali promovisanja umjetnosti
XI	Imperativ razlikovanja umjetničke vrijednosti: umjetničko vs. neumjetničko u vizuelnoj kulturi i uslovjenost "ekonomijom zapaženosti" / (Attention economy)
XII	Kritika umjetnosti, umjetnički diskurs i umjetnost u medijima
XIII	Umjetnost i globalno tržište: lokalna vs. globalna vrijednost, kulturne niše, umjetnost "on demand"
XIV	WEB agregatori percepcije umjetnosti
XV	Prezentacije studentskih radova

<b>Opterećenje studenata:</b>	
<u><b>Nedjeljno</b></u> <b>3 kredita x 40/30 = 4 sata</b> <b>Struktura:</b> Predavanja: 2 sata Samostalni rad uključujući i konsultacije: 2 sata	<b>U toku semestra</b> <b>Nastava i završni ispit:</b> (4 sata) x 16 = <b>64 sata</b> Neophodne pripreme prije početka semestra (administracija, upis, ovjera) $2 \times (4 \text{ sata}) = 8 \text{ sati}$ <b>Ukupno opterećenje za predmet</b> $3 \times 30 = 90 \text{ sati}$ <b>Dopunski rad</b> za pripremu ispita u popravnom ispitnom roku, uključujući i polaganje popravnog ispita <u>od 0 do 24 sata</u> (preostalo vrijeme od prve dvije stavke do ukupnog opterećenja za predmeti) <b>Struktura opterećenja:</b> 64 sata (Nastava) + 8 sati (Priprema) + 18 sata (Dopunski rad)

<b>Obaveze studenata:</b> Studenti su obavezni da redovno prisustvuju nastavi i rade planirane kolokvijume, eseje i seminarske radove.
<b>Konsultacije:</b>
<b>Literatura:</b> "ART OF THE DEAL: CONTEMPORARY ART IN A GLOBAL FINANCIAL MARKET", <i>Noah Horowitz</i> , Princeton University Press, "THE FIELD OF CULTURAL PRODUCTION", <i>Pierre Bourdieu</i> , Columbia University Press, 1994, "ART MANAGEMENT", <i>Derrick Chong</i> , Routledge, 2002, "ART POWER", <i>Boris Groys</i> , MIT Press, 2008,N "85-95 RAZŠIRJENI PROSTORI UMJETNOSTI", <i>Igor Španjol, Igor Zabel</i> , Moderna galerija, Ljubljana 2005, "TERITORIJ, IDENTITETE, MREŽE", <i>Igor Španjol, Igor Zabel</i> , Moderna galerija, Ljubljana 2005,
<b>Oblici provjere znanja i ocjenjivanje:</b> 10 poena – Prisustvo i aktivnost na nastavi 30 poena – Kolokvijum 30 poena – Seminarski rad 30 poena – Završni ispit  Prelazna ocjena se dobija ako se sakupi najmanje 50 poena
<b>Ocjene:</b> A (90-100); B (80-90); C (70-80); D (60-70); E (50-60)
<b>Ime i prezime nastavnika koji je pripremio podatke:</b> prof. mr Lazar Pejović
<b>Dodatne informacije o predmetu:</b>

Naziv predmeta: ISTRAŽIVANJE U CRTEŽU MA I				
Šifra predmeta	Status predmeta	Semestar	Broj ECTS kredita	Fond časova
-	Izborni	I	3	2P+1V

**Studijski programi za koje se organizuje:** Slikarstvo, Vajarstvo, Grafički dizajn  
Osnovne akademske studije Fakulteta likovnih umjetnosti Cetinje (studije traju 4 semestara, 120 ECTS kredita).

**Uslovjenost drugim predmetima:** Nema uslovjenosti

**Ciljevi izučavanja predmeta:** Osposobljavanje studenata za samostalan stvaralački proces sliaknja i razvijanje sopstvenih slikarskih metoda rada.

**Ishodi učenja:**

Poznaje savremene crtačke prakse i razvoj crteža kroz istoriju.  
Eksperimentiše sa izražajnim mogućnostima raznovrsnih crtačkih metoda.  
Razvija umjetničku osobenost i lične crtačke metode.  
Vrednuje svoj rad i rad drugih kroz razgovor i pisanje o svom crtžu.

**Ime i prezime nastavnika i saradnika:** doc. mr Vladimir Đuranović

**Metod nastave i savladanja gradiva:** Praktični rad – vježbe u ateljeu; Individualni rad; Frontalna predavanja

<b>Plan i program rada:</b> p – predavanja; k – kolokvijum; v – vježbe/zadaci; e – eseji	
nedjelja	
I	Analitičko kritički pristup najnovijim radovima i radovima iz prethodnog perioda
II	Analiza crteža kroz istoriju umjetnosti sa osvrtom na pojedinačne nosioce značajnih crtačkih opusa. Analiza savremenih crtačkih praksi
III	Rad na produbljivanju dominirajućih elemenata u sopstvenom radu (u slici i crtežu) , razvijanje lične umjetničke osobenosti
IV	Eksperimentisanje sa izražajnim mogućnostima raznovrsnih crtačkih metoda uz stalno usavršavanje i primjenu kritičkog mišljenja
V	Eksperimentisanje sa izražajnim mogućnostima raznovrsnih crtačkih metoda uz stalno usavršavanje i primjenu kritičkog mišljenja
VI	Eksperimentisanje sa izražajnim mogućnostima raznovrsnih crtačkih metoda uz stalno usavršavanje i primjenu kritičkog mišljenja
VII	Eksperimentisanje sa formom i prostorom, razvijanje samostalnog mišljenja i osobenog crtačkog senzibiliteta
VIII	Razvijanje sopstvenog umjetničkog procesa istražujući raznovrsne crtačke metode rada
IX	Razvijanje sopstvenog umjetničkog procesa istražujući raznovrsne crtačke metode rada
X	Razvijanje sopstvenog umjetničkog procesa istražujući raznovrsne crtačke metode rada.
XI	Razvijanje sopstvenih crtačkih metoda rada, razvijanje kritičke svijesti o ličnom konceptu
XII	Razvijanje sopstvenih crtačkih metoda rada
XIII	Razvijanje sopstvenih crtačkih metoda rada
XIV	
XV	Razvijanje kritičkog mišljenja u pisanoj i verbalnoj formi kroz dijalog i diskusiju, analizirajući sopstveni umjetnički proces i rad kolega i drugih autora

**Opterećenje studenata:****Nedjeljno****3 kredita x 40/30 = 3,99 sati****Struktura:**

2 sata - predavanja  
1 sata - vježbe  
**0,99** sata - samostalni rad  
uključujući i konsultacije

**U toku semestra****Nastava i završni ispit: 3,99 sati x 15= 59,8 sati****Neophodne pripreme** prije početka semestra (administracija, upis, ovjera)**2 x (6 sati) = 12 sati****Ukupno opterećenje za predmet 3x30 = 90 sati****Dopunski rad** za pripremu ispita u popravnom ispitnom roku, uključujući i polaganje popravnog ispita od 0 do 34,25 sati (preostalo vrijeme od prve dvije stavke do ukupnog opterećenja za predmeti)**Struktura opterećenja:**

59,8 sati (Nastava)+12 sati (Priprema) + 18,2 sati (Dopunski rad)

**Obaveze studenata:** Svaki student je obavezan da redovno pohađa nastavu, kroz procesni rad i uz konsultacije realizuje sve predviđene vježbe.**Konsultacije:****Literatura:**

Hajnrih Kloc UMJETNOST DVADESETOG VIJEKA

Herbert Reed UMJETNOST DANAS

H.H.Arnavon ISTORIJA MODERNE UMJETNOSTI

Ženit Žerar UMJETNIČKO DJELO- ESTETSKA RELACIJA, SVETOVI, NOVI SAD 1998

Pol Arden- KONTEKSTUALNA UMJETNOST, KIŠA, NOVI SAD 2007

Miško Šuvaković – POJMOVNIK MODERNE I POSTMODERNE LIKOVNE UMJETNOSTI I TEORIJE POSLE 1950. GODINE, PROMETEJ, NOVI SAD 1999

Morpurgo-Taljabue, G.: Savremena estetika, Beograd 1968

Miško Šuvaković: Konceptualna umetnost, Muzej savremene umetnosti Vojvodine, Novi Sad, 2007

Vladislav Panić: Psihološka istraživanja umetničkog stvaralaštva, Naučna knjiga, Beograd, 1989

Marek Hendrikovski: Umetnost kratkog filma, Clio, Beograd, 2004

Majkl Difren: Umjetnost i politika, Svetlost, Sarajevo

Renato Podjoli: Teorija avangardne umetnosti, Nolit - Beograd, 1975

Arnold Hauzer : Socijalna istorija umetnosti i književnosti 1, Beograd 1962

Ervin Panovski: Umetnost i značenje. Ikonološke studije, Beograd, 1975

James Hall: Rječnik tema i simbola u umjetnosti, Zagreb1998

Moris Merlo-Ponti: Fenomenologija percepcije, Svetlost, Sarajevo1978

Moris Merlo-Ponti: Oko i duh, Beograd, 1968,

Ludvig Vitgenštajn: Razgovori o Fojdu, Polja 1981

Dora Valije: Apstraktna umetnost, Beograd, 2006,

Miško Šuvaković: Estetika apstraktog slikarstva, Beograd, 1998

Edvard L. Smit: Umjetnost danas, Zagreb, 1978,

Vitamin P, New perspectives in painting, PHAIDON, London, 2002,

Grupa autora, (ur.)Suvakovic, Misko i Erjavec, Ales: Figure u pokretu: Savremena zapadna estetika, filozofija i teorija umetnosti, Beograd, 2009

Nikola Dedić: Utopijski prostori umetnosti i teorije posle 1960.Beograd 2009

Rolan Bart: Smrt autora, Novi Sad, 1984

Jelena Đorđević: Postkultura: Uvod u studije kulture, Beograd, 2009

Peter Brirger: Teorija avangarde, Beograd, 1988,

Giorgio Agamben: Homo Sacer, Zagreb, 2006.

Likovne sveske 1-9 , Zavod za udžbenike i nastavna sredstva, Univerzitet umetnosti u Beogradu, 1996. G

Gotfrid Ben,Smisao slike i culni organi;Slika i vreme; Nova slika prirode posle kraja pejzaznog slikarstva.Beograd 1987

Žak Derida, Istina u slikarstvu, Svetlost Sarajevo

Likovne monografije (razni autori, stilovi razdoblja)

**Oblici provjere znanja i ocjenjivanje:**

20 bodova - Redovnost pohađanja nastave i aktivnost na nastavi

20 bodova – I i II vježba

20 bodova – III i IV vježba

20 bodova – V i VI vježba

20 bodova – VII i VIII vježba

*Prelazna ocjena se dobija ako se sakupi 50 poena.*

**Ocjene:** A (90-100); B (80-90); C (70-80); D (60-70); E (50-60)

**Ime i prezime nastavnika koji je pripremio podatke:** prof. mr Vladimir Đuranović

**Dodatne informacije o predmetu:**

Naziv predmeta:		VIDEO ART		
Šifra predmeta	Status predmeta	Semestar	Broj ECTS kredita	Fond časova
-	Izborni	1	3	2P + 1V

**Studijski programi za koje se organizuje: SP Slikarstvo**

Akademski master studijski program Slikarstvo - Fakultet likovnih umjetnosti Cetinje

**Uslovjenost drugim predmetima:** Nema uslovjenosti.

**Ciljevi izučavanja predmeta:** upoznavanje studenta sa različitim mogućim načinima primjene medija pokretne slike kao i potrebnim tehnikama. Cilj predmeta je i da studenta hronološki upozna sa glavnim fazama rada na pripremi videa, kako bi tokom semestra i sam prošao kroz sve faze priprema za svoj praktični rad.

**Ishodi učenja:**

- Student je upoznat sa različitim načinima upotrebe medija pokretnih slika u višemedijskim umjetnostima, kao i tehnikama karakterističnim za svaku pojedinačnu upotrebu.
- Student je usvojio postupnost u pripremnom radu i završio pripreme za realizaciju svog praktičnog rada.

**Ime i prezime nastavnika i saradnika:**

**Metod nastave i savladanja gradiva:** predavanje, demonstracije, samostalni rad studenata

**Plan i program rada:**

nedjelja	
I	Uvodno predavanje
II	Priprema projekta – Tema i ideja
III	Video u višemedijskom djelu, video kao dio instalacije, video u novim medijima
IV	Priprema projekta - Istraživanje
V	Video u interaktivnom višemedijskom djelu, otvorena i zatvorena interakcija, procesorska umjetnost
VI	Priprema projekta – Sinopsis i scenario
VII	Snimljeni performans
VIII	Priprema projekta
IX	Muzički video spot, narativni muzički spot, vizuelizacija muzike
X	Priprema projekta
XI	Transkodirani i programirani video.
XII	Priprema projekta
XIII	Rad na projektu
XIV	Rad na projektu
XV	Konsultacije

**Opterećenje studenata:**

<u>Nedjeljno</u>	<u>U toku semestra</u>
<b>3 kredita x 40/30 = 4 sata</b>	<b>Nastava i završni ispit: (4 sata) x 16 = 64</b>
<b>Struktura:</b>	<b>Neophodne pripreme</b> prije početka semestra (administracija, upis, ovjera) $2 \times (4 \text{ sata}) = 8 \text{ sati}$
Predavanja: 1 sat 30 minuta Vježbe: 45 min	<b>Ukupno opterećenje za predmet</b> $3 \times 30 = 90 \text{ sati}$ <b>Dopunski rad</b> za pripremu ispita u popravnom ispitnom roku, uključujući i polaganje popravnog ispita <u>od 0 do 22 sata</u> (preostalo vrijeme od prve dvije stavke do ukupnog opterećenja za predmeti)
Ostale nastavne aktivnosti: Individualni rad studenata: 1 sata 45 min	<b>Struktura opterećenja:</b> 64 sata (Nastava)+8 sati (Priprema) +18 sata (Dopunski rad)

**Obaveze studenata:** prisustvo nastavi, predavanjima i konsultacijama

**Konsultacije:**

**Literatura:** RoseLee Goldberg, Performance Art, Thames and Hudson, 1999.

Lev Manovich, The Language of New Media, MIT Press, 2001.

Pierre Bourdieu, *On Television*, The New Press, New York, 1996.

Niklas Luhmann, *The Reality of the Mass Media*, Stanford University Press, 2000.

**Oblici provjere znanja i ocjenjivanje:**

- Redovnost pohađanja nastave 10 bodova.
- Kvalitet učešća u nastavi 20 bodova.
- Realizacija projekta 40 bodova.
- Završni ispit 30 bodova.

Prelazna ocjena se dobija ako se kumulativno sakupi najmanje 50 poena

**Ocjene:** A (90-100); B (80-90); C (70-80); D (60-70); E (50-60)

<b>Ime i prezime nastavnika koji je pripremio podatke:</b> Profesor UCG